

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra VALGDAGEN I KJERTEMINDE

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 72.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947087501680/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Valgdagen i Kjørteminde

hjemlede »Friheder og Rettigheder« og hvormed jeg turde troe, at Danmarks Riges Bestandighed, Frihed, Ære og Velmagt i det hele lod sig forlige, men ligesaa langt, maatte jeg tilføje, skal det være fra mig at sige Ja til hvad jeg troer maatte blive Danmarks Riges Undergang, og blive det Danske Folk, dets Fæderneland og Modersmaal til Fordærvelse og Beskæmmelse.

Idet jeg nu gik nærmere ind paa Stillingen, paa Faren og Frygten for Øieblikket, da indskærpede jeg med Flid den himmelhøie og dog hos os saa tit overseete Forskiel mellem hvad man i trange Tider maa bøie sig for som overlegent og finde sig i som uundgaaeligt, og saa hvad man selv siger Ja til, giver sin Stemme, sit Bifald og Samtykke, hvad aldrig nogen Dannemand maa eller behøver at lade sig kyse, true eller lokke til, hvor Talen er om hans Folks, hans Fædernelands og Modersmaals Fornedrelse, Beskæmmelse og Undergang.

Vi skal derfor alle lægge paa Hjerte, at selv om det var hvad man med et høitrvædende Ord kalder en »Europæisk Nødvendighed« at det ældgamle og fribaarne Danmarks Rige, indtil videre, skulde saaledes sammenkobles med de tyske Forbunds-Lande Holsten og Lauenborg, at Danskerne ikke beholdt mere Valg-Frihed, Tale-Frihed, Trykke-Frihed og Forenings-Frihed end Tyskerne har, som de selv siger, er slet ingen, saa maatte dog enhver fribaaren, frisindet og fritalende Dannemand sige høit til Regieringen: hvad der er uundgaaelig nødvendigt, det nødes vistnok ogsaa Dannemænd til at finde sig i, saalænge Nødvendigheden varer, men naar det dog er en aabenbar Uret og en stor Ulykke for Land og Rige, saa maa ingen forlange af os, at vi skulde give Uretten Skin af Ret eller styrte os selv i Ulykken, ved at sige Ja med vor Mund, naar vort Hjerte siger Nei, thi baade opgav vi dermed vor Ret til, naar Omstændighederne forandrede sig, da at benytte dem til Rigets Oprejsning, og desuden, havde vi ikke engang saameget Mod som den usle Pave i Rom, at forbeholde os vor Ret, hvordan skulde vi da have Mod til nogensinde høirøstet at indtale vor Ret og mandig hævde os den!

Endelig gjorde jeg opmærksom paa, at hvad man har kaldt en »Europæisk Nødvendighed« var det ingenlunde, men var i det høieste en »Russisk Nødvendighed,« som nu, Gud skee Lov! er ophørt, da det er blevet en »Europæisk Nødvendighed« for Rusland at holde sig i Skindet og

Valgdagen i Kjerteminde

lade baade Danmarks Rige og alle de tre Nørdiske Riger gjøre hvad dem huger bedst, skjøndt det er Rusland den værste Brand i Næsen. Og hvad der nu tjener og huger Folkene i hele vort Høinorden bedst, et fast Forbund til fælles Forsvar, det er, Gud skee Lov! blevet til en »Europæisk Nødvendighed,« saa det maa snart blive Vestmagterne indlysende, at Europa trænger ligesaa meget som vi til i et frit, høinordisk Forbund at faae en Mur paa det rette Sted baade mod Russiske og Tyske Overgreb.

Skjøndt jeg nu siden har seet Udkastet til Fælles-Forfattningen, skal jeg dog ikke blande mine Tanker om den, som den foreligger, ind i min Tankegang om den, før jeg saae den, men slutte med de bedste Ønsker baade for Dansk Oplysnings Udbredelse i og fra Odense Amts anden Valgkreds, hvor den har sin bedste Planteskole, og for Kjertemindes Opblomstring, naar Jernbanen engang kan naae til Beltet, hvorom jeg ogsaa hos min driftige Vært fandt de skønneste og, som mig syndes, høist rimelige Forhaabninger.